

A/222-2/2022

Bélyegző
PMKH

Digitálisan aláírta:
Bélyegző PMKH
Dátum: 2022.03.03
14:50:58 +01'00'

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE-06/KTF/09831-2/2022

Ügyintéző: Pecsénye Péter
dr. Kiss Enikő

Telefon:(06-1) 478-4414

Tárgy: Telki Község Önkormányzatának a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló önkormányzati rendelet-tervezetének véleményezése

Hivatkozási szám: Á/222-1/2022

dr. Lack Mónika részére

jegyző

Telki Község Önkormányzata

Telki

Petőfi Sándor utca 1.

2089

jegyző
ölkösz
gábor
Zachnits

Tisztelt Jegyző Asszony!

A Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) részére 2022. február 18. napján érkezettve mellékelten megküldte Telki Község Önkormányzatának a fás szárú növények védelméről, kivágásáról és pótlásáról szóló önkormányzati rendelet tervezetét (a továbbiakban: Tervezet).

A Környezetvédelmi Hatóság a Tervezettel kapcsolatban, a *környezet védelmének általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 48. § (3) bekezdése alapján az alábbi véleményt adja:

A Tervezet tekintetében táj- és természetvédelmi szempontból a Környezetvédelmi Hatóság az alábbi észrevételeket teszi, melyeket a rendelet meghozatalakor a Környezetvédelmi Hatóság **javasol figyelembe venni**:

A R. 2. § (2) bekezdéshez

Célszerű meghatározni a fás szárú növény fogalmát, vagy hivatkozni a fás szárú növények védelméről szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet] 1. § (1) bekezdésében meghatározott fogalomra, mert a meghatározás hiányában nem egyértelmű, hogy mit ért a R. fás szárú növény alatt (csak fák vagy fák és cserjék együtt, illetve ha cserjék is, akkor a kivágásra és pótlásra vonatkozó szabályokat is át kell gondolni).

Megfontolandó a tárgyi hatály alól kivonni a gyümölcsfákat, valamint az inváziós és idegenhonos fajú fás szárú növényeket. A gyümölcsfákat értelemszerűen termése, és nem díszítő értéke miatt telepítik az ingatlantulajdonosok, így ha már nem terem megfelelően, vagy porzófajta igény esetén nem volt megfelelő a fajtaválasztás, vagy a tégigény miatt nem megfelelően fejlődik stb., indokolt lehet a kivágása, akkor is, ha egyébként egészséges. Igaz, hogy a R. 12. § (5) bekezdés c) pontja szerint a pótlási

kötelezettség mértéke gyümölcsfa esetén a kivágandó fa darabszáma, de éppen a kivágással elérni kívánt cél sérülhet (pl. tényérés) a kötelezettség miatt.

Telki közigazgatási területének, (belterületének) egy jelentős része közvetlenül határos a *Budai Tájvédelmi Körzet védettségének fenntartásáról* szóló 125/2007. (XII. 27.) KvVM rendelet alapján országos jelentőségű védett természeti területtel. A védett természeti terület természetbeni állapotának, biodiverzitásának megőrzése, javítása, a jövő nemzedékek számára történő megőrzése, kiemelt természetvédelmi cél. A kertekbe ültetett idegenhonos vagy inváziós fajok megjelenése, térhódítása fent említett célokat veszélyeztetheti. A szabályozásnak, ezért külön hangsúlyt kell fektetnie – egyfajta ökoszisztéma szemlélet bevezetésével – ezeknek a fajoknak a visszaszorítására és őshonos fajokra történő cseréjére.

Az inváziós és idegenhonos fajú fás szárú növények eltávolításának, helyettük őshonos, a termőhelynek megfelelő növények telepítésének támogatása lenne kívánatos, azonban a pótlási kötelezettség mértéke (10 cm törzsátmérő fölötti fás szárú növény esetén a növény törzsátmérőjének 100 %-a a pótlási kötelezettség a R. 12. § (5) e) pontja szerint) miatt inkább elrettentő, mint támogató, ezért vagy a tárgyi hatály alól célszerű kivonni az inváziós és idegenhonos fajú fás szárú növényeket vagy a pótlási kötelezettség mértékét kellene csökkenteni.

A R.8. § (2) bekezdéshez

Az inváziós, idegenhonos fajok eltávolításának támogatása érdekében javasolt megfontolni a kertészeti szakvélemény mellőzését.

A R. 9. § (1) bekezdéshez

A veszélyhelyzettel fenyegető fa kivágása sürgős intézkedést igényelhet, amikor esetleg nincs idő kertészeti szakvélemény beszerzésére, utólagos pótlása pedig nehézségbe ütközhet, illetve felesleges többlet költséget okozhat. Megfontolandó, hogy a veszélyhelyzettel fenyegető fa kivágásáról szóló bejelentés mellé csatolt fotódokumentáció elegendő lehet.

A R. 9. § (1) bekezdéshez, 10. § (1) bekezdéséhez

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41. § (4) bekezdése szerint „A képviselő-testület - e törvényben meghatározott kivételekkel - hatásköreit a polgármesterre, a bizottságára, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására ruházhatja át”.

A R. 5. § (1) bekezdésében a R. meghatározza, hogy az eljárásra átruházott hatáskörben a jegyző jogosult. A 9. § (1) bekezdés ezzel szemben a bejelentési kötelezettséget, illetve a 10. § (1) bekezdésben a kérelem benyújtási kötelezettségét a „*Polgármesteri Hivatalnak*” címzi, ami jogtechnikailag hibás, célszerű lenne jegyzőre javítani.

A R.12. § (5) bekezdéséhez

A R. területi hatálya a R. 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint a közterületekre is kiterjed, a pótlási kötelezettséget a R. azonban csak magánterületen szabályozza.

A R.12. § (5) e) pontjához

Megfontolásra javasolt a fapótlási kötelezettség 10 cm törzsátmérő fölötti fás szárú növény pótlási mértékének újragondolását. A rendelettervezetben szereplő mérték (a növény törzsátmérőjének 100 %-a a pótlási kötelezettség,) ingatlanon belül rendszerint megoldhatatlan, a pénzübeli kompenzáció mértéke szintén túlzott anyagi teher. Javasolt olyan lehetőség beépítését a rendeletbe, amely lehetővé teszi a

jegyző számára a területi adottságok figyelembevételével történő, meghatározott keretek közötti pótlás elrendelését.

A R. 12. § (8) bekezdéséhez

A R. felveti a pénzbeli megváltás lehetőségét, de annak módjáról, mértékéről semmilyen szabályozást nem tartalmaz.

A R. 12. § (9) bekezdéséhez

A rendelkezés a tulajdonjogot és a tulajdonos rendelkezési jogosultságát túlzottan korlátozó rendelkezést tartalmaz. Már a telepítendő fa fajának határozatban történő előírása is túlzott magántulajdonú ingatlan esetében, de a fa fajtájának előírása (a faj és fajta nem szinonim fogalmak) egyenesen ellehetetlenítheti a kötelezettség teljesítését. Javasolt a rendelkezés törlését. A faj választása maradjon a magántulajdonú ingatlannal rendelkezni jogosult döntési lehetősége. Helyette javasolt a *fás szárú növények védelméről* szóló 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelethez hasonlóan mellékletben vagy függelékben a rendelethez csatolni azon fajok jegyzékét, amelyekkel a pótlás nem teljesíthető (pl. inváziós, tömegszaporodásra hajlamos idegenhonos fajú [pl. nyugati ostorfa (*Celtis occidentalis*), ecetfa (*Rhus typhina*)] fás szárú növények).

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48. § (2) bekezdése szerint: „A települési önkormányzat képviselőtestülete önkormányzati rendeletben más törvény hatálya alá nem tartozó egyes fás szárú növények védelme érdekében tulajdonjogot korlátozó előírásokat határozhat meg”.

A fenti felhatalmazásra tekintettel javasolt meghatározni a fás szárú növények ingatlanhatártól számított legkisebb telepítési távolságát – a település sajátosságaihoz és a telekviszonyokhoz (külterületi, belterületi ingatlan, telekméret stb.) igazítva -, mert ezzel számos későbbi panasz, szomszédvita megelőzhető lenne, segítené a hatósági munkát is, és ezt jelenleg más jogszabály nem szabályozza. (L.: Az állampolgári jogok országgyűlési biztosának Jelentése az OBH 1570/2005. számú ügyben; <https://www.ajbh.hu/jelentesek-inditvanyok-allasfoglalasok>.)

Korábban a szőlő- és gyümölcsstermesztésről, valamint a borgazdálkodásról szóló 1970. évi 36. törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló 40/1977. (XI. 29) MÉM rendelet 5. számú melléklete (amely melléklet 1990. december 24-ig volt hatályos) határozta meg a telepítési távolságra vonatkozó előírásokat, melyet tájékoztatás céljából közlünk az alábbiak szerint:

„1. A legkisebb ültetési (telepítés) távolság az ingatlan határától:

a) belterületen és külterületnek a zártkerten belül eső részén

- szőlő, valamint 3 méternél magasabbra nem növegyümölcs- és egyéb bokor (élősvény) esetében 0,50 méter,

- 3 méternél magasabbra nem növegyümölcs és egyéb fa esetében 1,00 méter,

- 3 méternél magasabbra növegyümölcs- és egyéb fa, valamint gyümölcs- és egyéb bokor (élősvény) esetében 2,00 méter,

b) külterületnek a zártkerten kívül eső részén

- gyümölcsfaiskolai nevelés alatt álló növény, továbbá szőlő, köszméte, ribiszke- és málnabokor esetében 0,80 méter,

- minden egyéb gyümölcsbokor (mogyoró stb.) esetében 2,00 méter,

- birs, naspolya, birsalanyra oltott körtefa esetében 2,50 méter,

- törpealanyra oltott almafa, továbbá meggy-, szilva- és mandulafa esetében 3,50 méter,

- vadlanyra oltott alma- és körtefa-, továbbá kajszifa esetében 4,00 méter,
 - cseresznyefa esetében 5,00 méter,
 - dió- és gesztenyefa, továbbá minden fel nem sorolt gyümölcsfa esetében 8,00 méter,
- c) külterületnek a zártkerten kívül eső részén, amennyiben a szomszédos földterület szőlő, gyümölcsös vagy zártkert, szőlőt és gyümölcsfát a b) pontban foglalt ültetési távolságok megtartásával, egyéb bokrot vagy fát az alábbi ültetési távolságok megtartásával lehet ültetni:
- 1 méternél magasabbra nem növe bokor (élősövény) esetében 0,80 méter,
 - 2 méternél magasabbra nem növe bokor (élősövény) esetében 1,20 méter,
 - 2 méternél magasabbra növe bokor (élősövény) esetében 2,00 méter,
 - fa esetében 8,00 méter.
2. Közút és vasút területén - szőlőtől, gyümölcsöstől és zártkerttől - minden gyümölcs- és egyéb fát, valamint bokrot, legalább 1,5 méter, 3 méternél magasabbra növe gyümölcsfát legalább 2,5 méter távolságra szabad ültetni (telepíteni)."

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását.

Budapest, 2022. március 3.

Dr. Tarnai Richárd kormány megbízott

nevében és megbízásából:

dr. Orosziné dr. Polner Kinga
osztályvezető

Kapják:

1. Telki Község Önkormányzata
(TELKIONK)
2. Irattár

HK